

En Opreisning.

Af Overlærer Carl Christensen,
February 20-06 Stabanger.

En gammel Sjømand, Kaptein Ole Barth Tellefsen, døde nylig i Koppervik, hvor han i nogle Aar har boet hos en gift Datter. Tellefsen var født i Arendal, men har omtrent hele sin Tid faret fra Bergen; i 25 Aar førte han Skibe for Konsul Mohr og var bl. a. den første næste Kaptein med Dampskib til Reykjavik. Af den russiske Keiser Alexander II modtog han i 1878 et prægtigt Gulduhr som Paaskønnelse for udførte Tjenester.

Gamle Tellefsen var i 1873 paa Spitsbergen som Kaptein paa „Ellida“, der gik derop med Mandskab og Fangstredskaber. Dette „Ellida“s Togt til Nordøst Bay blev i sin Tid meget omtalt, da Skibet var det første, som naaede frem til Kap Thordsen den Sommer og der forefandt sigene af de 17 Mand, som den foregående Høst efter en eventyrlig Færd i Baad fra Spitsbergens Nordkyst havde overvintret i „Nordenskiöld's Hus“ paa Kap Thordsen og efterhaanden alle var bukket under for Skjærbugen.

Opper med „Ellida“ fulgte Kaptein Fritz Macé som Passager, og da han var den første, som kom tilbage til Norge med Underretningen, har al Værdi for, hvad der ved den Anledning blev gjort, knyttet sig til hans Navn, medens den i Virkeligheden tilkommer Kap. Tellefsen. Thi det var ham og hans Mandskab, som udførte hele det frygtelige Arbejde med at bringe sigene ud og begrave dem, samt rense Skibet. Macé var med som Frivillig, men nedskrev en Beretning, som han lod trykke i „Tromsø Stiftstidende“ strax efter sin Hjemkomst, 10de Juli 1873, og saaledes er han senere altid nævnt i Forbindelse med Sagen. Ogsaa Nordenskiöld omtaler denne Affære udførlig i sin „Redegørelse for den Svenske Polarekspeditionen 1872—73“, men nævner ikke Tellefsens Navn, blot Macé. Dog siger han, at det var „Ellida“s Mandskab, som opkastede Gravene, og meddele i en Note, at „det var paa „aangbaaten Ellida, som Macé ankom till ifrågavarande ställe.“

For at give et Begreb om den eneestaaende Tragedie er det nok at aftrykke følgende af Underretningen: „Ankommen til Skibet saa vi en Masse Gang- og Sengklæder, Skindfælder m. m. Hauger af Halm, Afse og anden Uvenslighed laa lige udenfor Døren. Nord for Skibet var et Skilads, hvorover der var lagt en Presekniv. Da vi kikkede under den, saa vi et bedrøveligt Syn. Her laa nemlig 5 Lig. — En forfærdelig, utaalelig Stank slog os imøde, da vi aabnede Døren til Skibet. Alle Døre og Vinduer blev i en Fart slaaet op, og før vi foretog noget,

røgtes der med Lære og Svovl. Efter en Times Røgning begyndte vi vore Underjagelserne. I Værelset tilhøire laa 6 Lig, magre, udtærede og forfærdelige at se paa. Ansigterne var ganske gule og mugne. Det var et Syn, som maatte faa enhver til at fare tilbage. I Værelset til venstre laa der 4 døde, 3 i Sænge, den 4de paa en Kiste, støttende Hovedet paa den høire Haand, medens den venstre hang nedensfor Kisten. Han havde paa sig Skindhue, Skindtrøie, Vaatter og Fimsko. Efter hvad jeg kan skønne, var det ikke længe siden han døde. — De tre Lig, som laa i Sængene, saa forfærdelig medtagne ud. Ved den enes Seng laa der tre Beskæit, ved en af de andres 4—5 Blade Sukker og en Bunt Grøntsager, som syntes at være urørte osv.

Alting var smudsigt og uordnet. Det lader til, at disse stakkars Folk ikke har forstaaet at leve og indrette sig, som de burde, men hengivet sig for meget til Lediggang og Dovenskab; bare tænkt paa at spise og sove, i det Haab, at der maatte komme Hjælp fra Fædrelandet. Men en uheldig Skæbne hvilede over de tre Ekspeditioner, som udsendtes; de naaede ikke frem, hverken Kaptein Kjeldsen eller Kommandorkaptein Otto eller Marinekaptein Møller.

Saaledes blev Kaptein Tellefsen i Midten af Juni 1873 den første, som fandt de ulykkelige Overvintrende og gav dem en ordentlig Begravelse; og dette har han bedt mig meddele Verden, om det end kommer noget sent for ham selv.

DAGBOK - 013

Tellefsen, Ole B

Brev til fru T.

Som omhandler

frun av 17 døde

v. Kap Thordsen.

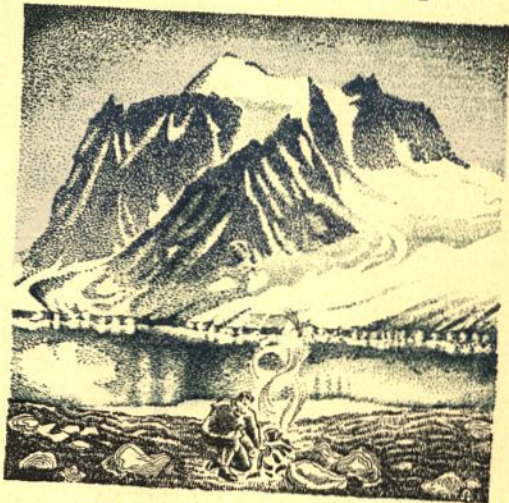
Handsket.

T. 5. a.

Norsk Polarinstituttets Bibliotek
Middelthunsgt. 29
Oslo 3

EX LIBRIS

ADOLF HOEL

Anton Tellefsen

Min Kjære elskede Lina!

For at Tiden ikke skal falde mig allfor lang, og at du ogsaa kan faa Noget at fornøie dig med naar du sidder i din Ensomhed og tænker paa den saa lang borte befindende Kage, er det jeg hver Dag vil opskrive hvad som fræsies med mig og mit Skib paa denne gaadefulde Spitsbergs- Reise.

Ifølge mine Skrivelser af 28de Mai fra Hammerfest erfarede du min lykkelige Reise dertil, ligeaa min bestemte Afgang derfra. Efterat have indtaget forskellige Bedstæber, samt kommen Tude til Hestköpstedets Opbevaring afgik jeg ogsaa fra Hammerfest Fredag den 30de Mai Kl. 2 om Eftermiddagen, da Alt stod vel til inden Borden forsatte jeg min Reise med godt Veir, og stak^{te} i Toen omkring Kl. 5 om Eftermiddagen samme Dag. Jeg satte min Course ~~til~~ Nord-Nordvest hen med vinden stærkt frisk Kuling, og alle Tider tilbøtte, at Vinden vilde tillage, skjønnede jeg deraf, at den høie Norderis betændte den Komme, hvilket ikke slog fejl. Jeg maa tilstå at jeg den Dag var lidt mere sindstent end almindelig, grændet derfra, at jeg skulde forlade Norge, og søtte min Course paa et koldt ukyndt og ubeboet Land, hvor all Communication med mine Kjære, var mig aldeles borttaget, og at jeg i lang Tid ikke kunde vente at faa høre fra mine Kjære, eller Begivenheder fra mit Kjære Fodremland. Af de 10 Mand som var med som Taugelands, var Høvedelen indaandede

Tolk, der havde haft sin Opdragelse blandt Friboer
beidere, saa den som skjæmte sig at meget Selikab
var ikke meget fint, og da disse Mennesker aldrig
havde været fra Søen, maatte deres Mænd aabne
for de atlantiske Bølger, og indgjedde dem fra Norge
medbragte Krabbenad. Lørdag den 31 Mai, men
Torsdage, fik vi virkelig ogsaa Storm, som jeg før har
bemærket; men Elida arbejdede sig broligt frem gjennem
Havets Bølger; men imidlertid alle Tafelorden.
Om Aftenen havde jeg tænkt at give Tolkene et
Glas Grog, ligesom at tage et selv; men da Elida
væltede og besøget sig for meget, havde jeg ikke Lige
at lave til Tolkene, eller at drikke selv.

Den dag gik, som alle andre Stormdage i Søen, naar
er forbi, som er den glemt. Klodden 12 Midnat klodden
det af og vinden lagde sig, og fik den Torsdage et
se Søen staa over Horisonten Klodden 12 Midnat
det er et smukt Sjø at see. Torsdagen var Viere
meget bedre, og Søen (Havet) havde lagt sig betyde
hvorfor den dag var mig meget behagelig.

2den Torsdage den 2den Juni begjærdte det at sne
og var hele den dag Suetigt; men da Vinden var
gaaen om til Sydvest, og min Cour var forandret
til Nordost, gik Elida meget rolig, og da vi ikke
skulde være bang for Land eller Seilere, gik Elida
6 Meils Fart igjennem den tykke Suetave.

Denne dag fik Tolkene sin belovede Toddy, ligesom
vi Officierer tog vores, og drak en Skaal for vores
Koris Vel byrme, samt at Vinden maatte staa
for den Raad, som vi drak Kunde for det ide Land

at see. Dejen gik meget genlyst hen, og vi vare alle glade for det rolige Vær, omendstjovndt det Lueede.

Tirsdag den 3de Juni var Vindet fremdeles godt lige som Vinden; og vi forvandede os nok inderlig over den heldige Reise til dato. Klodden 12 Midday fik jeg Høiden af Solen, hvilket var en stor Bekræftelse for mig, at saa vide hvor langt jeg stod Nord. Mit Bestik var godt, da jeg ventede at saa see Land Klodden 12 om Natten, og fik ^{det} virkelig at see Klodden 1 om Morgenen den 4de Juni; men da Landet var for mig usigteligt, varede det en Tid førend jeg med Bestemthed kunde sige, om mit Bestik var ganske ret, eller ikke, hvilket først vi skik sig Klodden 8 om Morgenen at Bestikket var godt. Vinden var da gaaen om til Sydost, og blaste af det høie med Sne og Is belagte Sketsbergen, saa vi maatte holde Hænderne for chuisigt naar vi see med Land, der hvor Vinden blaste fra, det var som Koldt at jeg troede Høiden vilde gaa af chuisigt. Jeg opdagede 2 Seilere Torid, hvilket var meget sigeldent i det Farvand vi befandtes, og da Vinden fløiede og halade jeg snart ind fra dem, og ved at seile Klods forbi dem ene som var en Jagt, blev jeg var at det var Captein Sørensen fra Bergen, tidligere Danfjølilket Skibet Torer, vi talde nogle Ord sammen, ^{da} og jeg hørte at Alt stod vel til ombord, sagde jeg Farvel ønsket ham en god Fart og forsatte min Coire ind i Sjøfjorden. Den anden Seiler var en nordlands Skoner, som jeg ikke kendte.

Klokken 2 om Eftermiddagen auctrede jeg i Advendt
Baj i Søfjorden, jeg blev liggende meget længe inde, da
det indre af Bujen var belagt med Ijs.
Jeg valgte denne Havn, da min Gendkmand
fortalte mig at det var her som den svenske
Polarexpedition havde opbygget sit Hiis, og hvor
deris Proviantforraad befandtes, og søukte mig
Mueligheden af, at de 18 norske Mand, som ^{man} ~~maatte~~
broede overvintret her mueligens kunde findes
i dette Hiis. Jeg blev meget oeffet da her intet
Hiis er, og vidste heller ikke hvor jeg skulde finde
det. Jeg begav mig da til Bøe den dag, og ved at histie
de lange flade Stokninger langs Stranden, beliggende
under uimadelig høie Fjelskappe, blev jeg vaer
et Beenidyr som gik og spiste. Jeg syntes dette var
meget ualmueligt for mig, hvorfor jeg ufortovert
begav mig iland for at skyde dette Dy, jeg lærde
mig ganske uor ind paa det, og Dyet blev staaende
stille og betragtede mig, da jeg havde lagt an stjød jeg
af, men traf ualmueligvis ikke Dyret, hvilket jeg havde
ventet mig, da det var første Gang i mit Liv som
jeg har stjød af et Gevor. Beenen blev staaende
stille, og da Skuden havde fremkaldt 1 Been til,
gjorde de begge Selokab, og kom set ind paa mig.
Jeg skulde nu fjere paa ryg, men da Maskinisten
som var med mig bar Patroune, og da jeg ikke
kunde fjere forend jeg fik Ladning, og da det varede
en Tid forend Maskinisten kom til mig, blev Djuret
ualmuelig ved at vente saa længe paa sin
Lødsdom, om den havde blevet aflagt den dag.

i Hui og Haast med Roupen (Halen) i vilden Skje
begav sig til Jelds med Ljsets Hiertighed, og da
jeg havde faaet mine Patrouer vare Ljsets for-
svunden. (Jeg kankte mig den Gang tilbage til Bidetöuren
paa Gösängen). Med uforrettet Sag maakte jeg begive
mig ombord, og loode mig selv at vore mere bredt
noete Gang. — Torödag den 5 Juni om Morgnen var
Veiret godt men meget Koldt, jeg beslüttede da at
sage en anden Havn, da den Havn jeg laa
i ikke öterste med min Huisig. Vi lottede
Anker og gik med til Kol Bay, omkring 3 Meil
derfra jeg laa, ved vor Ankomst dertil blev vi
var adskillige Been paa Land, jeg öfiste först
Middag, og begav mig derefter i Forning med
Hundemanden iland paa Jagt. 1/4 Meil fra
Skibet traf vi paa de smitke Lje, som med
sin Dimthed hellere gaar sin Modstander innde
end at indvige. Da vi var kommen fra Skid-
langde lodde vi an og fjorde af, jeg var den Gang
saa heldig at træffe, men meget forkyot, da
jeg ökjöd den ene Forlab af, saa Ljset med
Nöd Kunde indvige. Strakt efter ökjöd Hundemanden
og Ljset faldt til Jorden död som en Stein.
Da Skjdingen havde vakt Ljsets Opvorksomhed
var der sauelst 10 i Tallet som vi jagede efter;
men da de var selvundelig ökreent loz de Stungen
til Jelds hvor jeg ikke havde Ljet at gjøre Selökab.
Den Been som jeg havde ökjöd Beenet af, var et
gott Ljtte borte, men maakte of og til hvile sig
da den havde tabt adskilligt Blod.

Jeg lod den derfor iforhindret fjerne sig bort, da
jeg tænkte den ungarn maatte give sig. Da nu alle de
Andre var borte, saa gik jeg efter den saarede, da
den saa mig løb den, og da jeg mærkede at jeg kaldte
ind fra den tog jeg ogsaa til at løbe omkring i Milt.
Jeg blev da saa overanstrengt at jeg maatte kaste mig
ned, Djævel tænkte ogsaa samme Leilighed til at
hvile sig. Min Taaklodsing var lidt og besværlig, ligesom
mit Gevor var tungt at springe ned, og give Slip
fra Djævel vilde jeg heller ikke, da jeg fandt det maatte
være slemt at gaa saa stort saaret. Jeg bestemte
mig til at løgse Gevoert fra mig og løbe efter
Djævel, da jeg saa det af og til at tænke omkring,
silvendt lagde den sig ganske ned og formaaede ikke
mere, og Mangel fra Blodtab. Jeg løb da til, og
søgte, nu er Boven i Luften, jeg tog for Sikkerheds
Skyld min Halsvekel af for at binde det om
Djævels Hals for at grovke den død, da jeg ikke
havde andet Vaaben med mig. Djævel laa for-
delt som afmægtig, og da jeg kom den omkring
fra 5 a 6 Fod ned, reiser den sig op, staaer fra sine
Bæben med sine delige grønne Håar fordig
til at gengjælde det Saar den havde faaet, jeg blev
naturligvis bange, og tog tilbage i alle Hast.
Jeg maatte da tilbage efter mit Gevor, da jeg havde
set mig for at den skulde dø, og da jeg kom tilbage
til Stedet hvor Djævel havde lagt sig fik den Leds-
Külen, og jeg satte mig ned i Luften for at
hvile mig ind efter den store Anstregelse.
Jeg og Hundmanden som senere kom til, begav os da omby

Vi havde et godt Stykke Tid at gav forund vi maade Skilket,
saa jeg var ikke mange Skilket word da jeg kom ombord.
Den Dag blev ikke mere indrettet. Fredag den 6, og Lørdag den
7 Timen stjød vi 4 Brevstjör. Søndagen den 8de blev holdt hellig.
Mandag den 9 gjorde vi ingen Jagt da Dyrerne var forbrændt
og gaaen tilfjelds. Jeg kan ikke selv være i Bølligped, ikke
heller taaler jeg Lediggang af mine Folk, hvorfor jeg be-
sluttede at bygge mig en Skentjykte, jeg tog Falkene med
mig iland og arbejdede alle som Høide, Højten var
4 Ellen i firkant, 3/4 Ellen høi indvendig og 1/4 Ellen tykt
Steenmur, saa jeg tænker nok den vil staa nogle Aar-
hundrede. Taget blev forjænt med tykke Planker,
der ovenpaa tykke Steenheller, og saa Jord og Toro despaan
saa jeg haaber jeg ingen Skam skal have af Bygningen.
Vi arbejdede i 2 1/2 Dage med 8 a 12 Mand daglig, saa
den haade nok bleot stjör vii jeg skulde have betalt
Arbejdspenge. Onsdag den 11 Timen da Højten var fordig
lod jeg gjøre stjör paan, og vi ^{gik} os en Bolle Tjunks
og drak en Skaal for Høiset og Hødet, som blev
kaldet Barth's Minde 3 dobbelt Hørra blev despaan
indbragt, og vi begav os ombord. Medens vi havde
bygget, havde nogle af de ombordværende været paan
Jagt, saa vi nu ialt har stjört 10 Brevstjör. Jeg
maa nu fortælle dig min Høisigt med Højten
som du vist iendris meget over jeg bygget, men
Barth har altid gode grunde. Alle de Brevstjör vi
havde stjört, blev naturligvis spist forst, saa jeg i
hule 14 Dage ikke har brugt det ringeste af mit sælde
Hjød. Nu til Opgaven med Højten, get nu først forund
du læser videre, du bør ikke vende Bladet om forund
du har gættet hvad Højten var betent til.

Jeg har fortalt at vi spiste Kydet ferikt, men jeg fandt
at det blev foretaget at spise, og loyft mindst at Lalle
saa jeg for den første dag var bestemt fra at søge, jeg
har nu i min Højde kongende 16 Leer, 20 Bænger, og
8 Tænger, som hver dag bliver godt oppasseret med Røgen,
derom jeg nu havde været dig saa nær at jeg kunde
faat vide om du havde gettet set. Nu var alt dette
fordi, og jeg loyftede alder efter Mission, jeg bestemte mig
en dag at gøre en Reise ind til Alkefjeldet, som ligger
omtrindt 1 Meil herfra for at finde 'Jeg', denne Reise blev
fortaet den 13de Juni, vi kom snart derhen, da vi var 3
Maaned i Boaden. Ved vores Ankomst her til koste vi en
Tid og Højt, som Verden vilde forgaa, vi ikeg fra Land
gik op i Fjeldet, omtrindt der var der 6 stor Tæer, og andre
Steder bare, jeg avancerede længere og længere op i
Fjeldet, og hørte Millioner af Alker siind mig, som stog
og tyd for sine Bedes. Jeg var vel kommen omtrindt
8000[?] fod op i Fjeldet, og det var saagodt som set op
og ned, jeg kunde nu ikke komme længere, men der
var ogsaa en anden Omstændighed, jeg kunde heller
ikke komme længere ned, som saeg jeg var faet
og siok ingen Udvei. Her stod^{de} som jeg var falden fra
Maanen og ikke siok hverken op eller ned, som saeg
kunde ingen Vei komme. Jeg bejødte at övinsle, men
jeg fekkede Mod, jeg viste Modlöshed bringer Skade.
Jeg grebte saa lange med Tængerne i Skergrösk, som
alt var löst, og fik endelig forfare min Haud, og
siden min Tod, saa jeg om et par Minutter var fra
fri stoldt. Jeg takkede med detid Herren der havde
foelat mig fra Lidens Board, og loyftede, at alder
siok^{de} Ham mere.

Da jeg var kommen vel med eyer affjorde jeg et for Skid
for at see hvor mange Alker der kunde vare, da Skidet var
afgaan, var det usien som en Solformastkile, jeg kunde
udsten ikke see eyerum dem, her er en iakt Mængde Fugl.
Lørdag den 14 Juni tog jeg 4 Mand i Booden for at reise
bort fra den anden Side of Gjorden omkring 4 Meil, for
at see om nogle Jer i den Tante of finde Jø og Sien.
Da jeg reiste fra Skibet var det god froitt Vind, og jeg lod mit
Fiel heise for en færlig Skud; men da jeg var kommen
omkring 4 Meil fra Skibet plejede vinden af, og vi
maatte bruge Mærene. Klodden 10 Forniddag reiste vi
fra Skibet, og Klodden 5 Eftermiddag var jeg landet ved de
forvædte Jer. Vi gik i stræk tilfjøs, da jeg havde medbragt
de nødvendige Ting til vores Halvreds Bevarelse.
Medens Caffeen kogte, reiste vi nogle op fra Jer
hvor der befandt sig en Mængde Bøderfugl, som lode
fra sine Bøder. Ved vores komme gik Fuglene sine
Nis, og lod sine Bøder tilbage, som de ikke kunde
faa med sig, og som vi ogsaa ^{helst} ønskede. Jeg fandt i
det hele 45 Jø, men meget lidt af Sien, da den
nitop var begyndt at ligge. Da vi havde plukket sammen
hørd der var drak vi vor Kaffe med god Lure, og derefter
forlætte vi vor Reise hjem igjennem. Vi fik ogsaa den
Fornøitelse at se tilbage da det var ganske stille, og
vandrede mig hørd daanske plies at sige
naar de er inde i Siethais, og det er ganske stille, da
lader de sine Glæderaal udgyde over, hvor deligt det
er at vore inde at aile, naar det alst ingen Vind
er. Klodden 12 om Natten kom vi til Skibet, og jeg begav
mig tilkøjs i god Rod. den dag var stjilt 2 Reisedage.

Freidag den 18 Juni var det Storm og Tvedygtighed, og da
Jens Kom saa stodt ind fra mig maatte jeg lide
mit Anter og gaa længere ind i Stormen. Jeg lod mig
Frosten den Dag, og senere gik Dagen som almindelig.
Jeg har nu saa længe søgt at vilde oplysning de 17 Maaned
som søvnis fra forrige Aars Diste, jeg har for omtrent
at jeg har søgt efter ^{den} samme forgyvni. Jeg har nu faaet vide
hvor Huset ligger, som jeg antager de Skibbrudene man
befandt sig enten i Død eller levende Live.
Jeg vil hermed underrette Dig om, hvad som kandede mig, og som
jeg har nedskrevet og henvendt i det Hus hvor de Døde befandt sig.

Underrettelse

om de søvnisde 17 Maaned af Tromsøe Skib som tilhørges
paa Skibbergen Vinkeren mellem 1872 & 73.

Mandag den 16 Juni 1873 afgik jeg med mit forende
Lampskib, "Blida" af Bergen fra Kal-Baj i Søfjorden
med Bistammestue at oplysning de 17 Maaned af Tromsøe
Skib, som man antog maatte opholde sig i det af
den svenske Expedition sigt opbyggede Hus paa
Mitterhuk i Søfjorden. Klodden 3 Eftermiddag ankom
jeg til nævnte Sted, hvor jeg først blev opvarttømt paa en
Torskning i Lunden, som var tildækket med en Tro-
semming. Jeg kaldede lidt i Lunden, og fandt at der
befandt sig 5 døde Maaned derunder, jeg antog nu at
der havde været Folk for mig som havde indboaret
disse sig af Huset. Trosemmingen blev igeen overløst, og
jeg gik op til Huset som var luktet. Jeg vilde for det
første ikke bryde mig ind, da en Skrivlæs fra Gaddeløven
forbød at gaa ind i Huset. Jeg kom mig op til
Vinduet, og blev til min store Forbættelse vaer, at

der ogsaa laa døde Folk, jeg gik da hen til det andet
Korleis Vindue, og saar at hele Gulvet var besat med Lig.
Jeg betragtede mig at disse 17 Mand maatte befinde
sig her, og at her heller ikke havde været nogen før mig
inden deres Død, hvorfor jeg besluttede at brolde op Døren
som ikke var låst; men fastgjort ved et Stikke Strø
indvandede fra. Da jeg kom ind i Gangen, som laa
i Midten af Huset, saabede jeg den første der lå i
hvor en grusom Smerte kom mig imøde, jeg maatte
straks gaa ind igennem for at brolde frikt Luft, og lod
Døren staa aabent for at ~~lætte~~ frikte lidt i Korleis
Da jeg boede mig lidt mere sikkert gik jeg atter ind
og fandt 3 Mand liggende i sine Senge, tilføjeladende
hver Død, hvorimod 1 Mand som sad død paa en
Kasse ved sin Senge, og som jag antog var den sidste
der havde levet eftersom han var iført sin fulde
Dragt indtil Venter paa Hønderne. Det andet
Korleis paa højere Side af Gangen var aflæst; men
fandt Nøgelen hos den sidste antagne døde. Da Døren
blev aabnet var Stinket uholdelig, jeg opdagede
at der laa 6 døde Mand i sine Senge, samt
endel Breve som laa paa et Bord og som jeg
tog til mig. Min Nysgjerrighed efter at see hvorledes
denne frøjselige Død var tilgaaet, frikede mig til at
aabne et par Breve; men fandt at disse vare i Kroens
forend de havde forladt sine Kartoner, og hvis Ud-
hold ikke tillod mig at berette. Paa et Sengestæde
laag et Brev, som var meget vanskeligt at løse, for-
medels den utydelige Skrift; men fandt dog saa nogen
Grund deri, at han var meget klein, og sad i Sengen

og skred den 26 Februar 1873, hans Navn var Ulrik Hansen
Molbakkens for Kløven. Jeg gik senere rundt i Kisten
som var ilde medføret, og fandt at der havde ikke
været Mangel paa Proviant, men bemærkede dog is
uendeligt stor Oversflod, de havde bejglet sig af Alt
som kunde vedligeholde deres Livskeds- Tilstand;
men min Mening er, at Lediggang har stjålet dem
i Graven. Jeg kunde ikke indholde at gjøre noget
mere denne Dag hvorfor jeg begav mig ombord.

Jeg overtalade da med mine Folk, at vi måske dog skulde
gaa op og begrave disse Lig, saa godt som det lod sig
gjøre for os; men jeg havde nok indsaandret for meget
af den usunde Luft, saa jeg om Natten ikke befandt
mig ganske vel, og i frøggelige Drømme. Jeg drømte blandt
andet, at Elida var drevet iland paa Strandens, og
maatte tage min hjælpligt til Kisten hvor de døde
befandt sig. Om Morgenen den 17de Juni kunde jeg ikke
begynde mig til at gaa op til Kisten, og jeg vilde heller
ikke tillade nogen anden at gaa derop efter den
Lag saa meget som tilhøre Lovestenen. Jeg rulle
over til Advent-Boj, omkring 3 Meil fra Middelkult,
her traf jeg sammen med Capt Halvorsen Løver af
Lampskibet "Stikoberger" for samme Rejseri og underrettede
ham denne sørgelige Begivenhed. Onsdag den 18 Juni
bestemte jeg mig til at gaa tilbage til Middelkult for at
begrave Ligene, og anmeldede Capt Halvorsen
om at gjøre Selvtak med, hvilket han ogsaa gjorde.
Da jeg var kommen ud Stjette ind i Gjorden fandt
jeg en Klip, som ført af Capt Jo Mack fra Tromsø
Capitulen fortalte, at han havde sendt sine Folk op

til Huset for at undersøge om der fandtes Folk, og havde
faaet den Underretning at alle Mand laa døde. Hans
Befehlshaver var da, at seile med i Advenndt Bay for at
faa vores Hjælp til at begrave Ligene. Jeg lod ham derfor
vide at jeg selv kom i denne Hensigt, og oplyste ham
om han havde Lyst at gjøre Selskab med mig, hvilket
han takkede for, og tilbød ogsaa sine Hjælp; men da jeg
haaede Folk nok, behøvede jeg ingen Hjælp for ham.
Klokken 9 om aften kom vi til Mikkelskilt, vi gik 16 Mand
iland, og medbragte de nødvendige Redskaber til Gravens
Opgravning. Noget af Folkene blev sat til at grave Graven,
men da Jorden var meget froesen kunde vi ikke faa
den saa dyb som vi ønskede. I begge Vorelæs hvor Ligene
laa blev godt undersøgt med Øjere, og alle Steders
aarbejdede forend vi foretog os noget med Ligene, og
stodt gik Lidampene saa meget velt, at vi kunde faa
hønt Ligene ind fra Sneen. De Suezskeder, samt deres
Lugtkloder og Gangkloder som de laa i lod vi følge
den i Graven, samt alle de Uldkopper som tilhørte
Huset, og som hver Mand havde beejghet sig af
lod vi ogsaa følge med dem, da vi ikke viste
hvilken Lygdom de vare døde af. Vi fandt en
Journal, som var forbejgndt den 7de Oktober 1872, da
de forlod sine Farløier i Tæn, og som sluttede den
19de April ¹⁸⁷³ fra Mikkelskilt i Fjorden. Det saas af Journalen
at alle 17 Mand vare vel ankomne til Mikkelskilt den
14de Oktober 1873, og havde befundet sig vel saalange
Lagen tillod dem at drive gæst fra Lygdomme. Først
den 1 December saas 18 Mand at vare Lyg, og siden
den Tid vilde Lygdommen mere og mere,

indtil alle vare døde. Af Journalen kan jeg ikke se hvilken
Lydning de ere døde af. Den højeste Huldgrad havde været
31 Grader, og varieret til 0 Grad, og 1 Dag havde de haft 1 Varmegrad,
da Graven var fordyg sætte vi Lige med og lagde Bord over,
vi samlede os sammen og sang det første Vers af Psalmen
Hvor ved hvor vor jeg er min Ende, derefter gav jeg forde-
jaktænkelse, og sang senere 1 Vers af samme Psalm, og
Graven blev tilkastet. Vi lod alle Studier staa aabne og
begav os derefter ombord Kl. 10 Aften. Torsdag den 19 Juni
skulde vi atter have været oppe i Huset og været i en
gødt søn vi kende, samt medbringe de Afdødes Jø, som
de med stor Omhu har lagt i Løkke og mørtet disse gødt.
Løst Skov og Jagt drev Skibet for Ankret ind mod
Land, hvorfor vi uophødelig maatte begive os borte
og ankore til Adovest-Bay hvor jeg brugte tilværelse. —
Capt. Mack, og Capt. Halvorsen tog hver sin Aftebrift
af Journalen, jeg selv beholdt Originalen, for at den første
af os som fremkommer til Norge kan berette Om-
stændighederne nøjagtigt. Tredag den 20de Juni var
Været fremdeles stift og stormende, saa jeg blev liggende
den Dag. Vi stjød 4 Benvidyr og nogle Stigle. Lørdag den
21 Juni var Været lige stormende, Koldt og svært saa vi
brøgte at Klode os fra som fra højeste Vinterdag
5 Benvidyr blev stjød den Dag. Søndag den 22 Juni
Været det samme, omkring Kl. 11 Stormidde drøbke
jeg en profet stor Bæm, men stjød jeg meget godt
da jeg har lovt mit Gebor at Rynde. Mandag den
23 Juni, ingen Væforandring. Nu indres vist over, at
jeg ikke taler noget om min Benfangt; men årsagen
er den, at Landet ligger belagt med Is og Sne lige til

Såen, saa det ikke er muligt at finde et eneste Bæver, og ikke
troer jeg at finde Nogen fra 14 dage endnu. Her er mange
Tangstparløber fraenkomne, som ligger hver i sin Skarm, hvor
hvor troer bedst om sin Plads for Tangstens Skyld; men den
Vordfældte Hvidfisk har endnu ikke ladet sig see hele
Sjfforden igjennem, og heller ikke troer jeg der har været
nogen Tangst Nord eller Syd fra Skibøesgen.

Tirsdag den 24 Juni Veiret lidt bedre; men ikke saa godt at
jeg kan reise over til Nitterkult, 2 Brevdags blev stjålet af mig.

Onsdag den 25 Juni Veiret saaledt godt, jeg lod Lampen gaa
op for at gaa over til Nitterkult; men da jeg kom fra Sjfforden
blev det Storm, og jeg maatte begive mig ind til Kol-Bog
hvor jeg har mit Bøgeri og meget Skyd som konger der
lige som jeg nu har meget liggende i Luge Klar til Bøjeving
Lørend vi kom ind til Kol-Bog, lod jeg Stjormanden
og 2^{den} Masketen reise iland med Baaden for at finde
Gaasog, da jeg var kommen tilankers, saa jeg 2 delige
Brevdags ligge i Land og soled sig ret godt, og mindst med
ufred. Jeg gik istraat iland; men da jeg kom den saa
vor blev de mig vaer og tog tilbens af alle Krofter, jeg
forfulgte dem omkring 1/2 Mil; men blev mig iuuelig
at komme dem fra Skidlangde. Jeg maatte overgive mig,
især da jeg vidste at jeg jagede dem imod Stjormanden
og Masketen som ogsaa havde Gevør med, jeg begav mig
hen til mit Bøgeri og hviled mig lidt, og ved at see
den Sei hvor jeg var kommen fra, saer jeg Stjormanden
og Masketen med hver sin Bæver fra Natten, og dette
var omkring 1 Time efter jeg havde forladt Sjfforden, det
var de samme Sjff som jeg jagede efter. De var meget
fordriet for Tangsten, da de ingen Sjff havde fundet.

til Huset for at undersøge om der fandtes Folk, og havde
faaet den Medretning at alle Mand saa vide. Hans
Biskemænd var da, at seile ned i Advent Bay for at
faa vores Hjelp til at begrave Lizene. Jeg lod ham derfor
vide at jeg selv kom i denne Hensigt, og oplyste ham
om han havde Lyst at gjøre Selskab med mig, hvilket
han takkede for, og tilbød ogsaa sin Hjelp; men da jeg
haaede Folk nok, behøvede jeg ingen Hjelp for ham.
Klatten 3 En aakom vi til Mikterkitt, vi gik 16 Mand
iland, og medbragte de nødvendige Redskaber til Gravens
Opgravning. Noget af Folkene blev sat til at grave Graaven,
men da Jorden var meget froesen kunde vi ikke faa
den saa dyb som vi ønskede. I begge Forløber hvor Lizene
laa blev godt undersøgt med Skjorte, og alle Stuer
saaledes forend vi foretog os noget med Lizene, og
skont gik Lidampene saa meget velt, at vi kunde faa
bore Lizene ind fra Luften. De Lugekloder, samt dens
Lugekloder og Gangkloder som de laa i lod vi følge
den i Graaven, samt alle de Uldkopper som tilhørte
Huset, og som hver Mand havde benyttet sig af
lod vi ogsaa følge med den, da vi ikke viste
hvilken Luge som de vare side af. Vi fandt en
Journal, som var forbejndt den 7de Oktober 1872, da
de forlod sine Forløber i Sæm, og som sluttede den
19de April ¹⁸⁷³ fra Mikterkitt i Fjorden. Det saas af Journalen
at alle 17 Mand vare vel aakomne til Mikterkitt den
14de Oktober 1873, og havde befundet sig vel saalenge
Lizene tillod dem at drive Gæst for Soldene. Størst
den 1 December ^{saaes} 1st Mand at vare sig, og siden
den Tid vilde Lugeklodene mere og mere,

og skred den 26 Februar 1873, hans Navn var Ulrik Hansen
Molbakkens for Kløven. Jeg gik senere rundt i Huset
som var ilde medføret, og fandt at der havde ikke
været Mangel paa Proviant; men bemærkede at
medmindre det var Omflod, de havde brugt sig af alt
som kunde vedligeholde deres Sundheds-tilstand;
men min Mening er, at Lediggang har skyldt dem
i Graven. Jeg kunde ikke iaholde at gøre noget
mere denne Dag hvorfor jeg begav mig ombord.

Jeg overtalade da med mine Folk, at vi måske dog skulde
gaa op og begrave disse Lig, saa godt som det lod sig
gøre for os; men jeg havde nok iadaandst formædet
af den isværede Luft, saa jeg om Natten ikke befandt
mig ganske vel, og i frygtelige Drømme. Jeg drømte blandt
andet, at Elida var drevet iland paa Skanden, og
maatte tage min hjælp til Huset hvor de døde
befandt sig. Om Morgenen den 17de Juni kunde jeg ikke
begribe mig til at gaa op til Huset, og jeg vilde heller
ikke tillade nogen anden at gaa derop eftersom der
laa saa meget som tilhørende Lovestener. Jeg rullede
over til Advent-Bog, omkring 3 Meil fra Mitherskult,
her traf jeg sammen med Capt Halvorsen Lærer af
Lampskibet "Stikbergen" for samme Rejse og underrettede
ham denne sørgelige Begivenhed. Onsdag den 18 Juni
bestemte jeg mig til at gaa tilbage til Mitherskult for at
begrave Ligene, og anmodede Capt Halvorsen
om at gøre Selvtal med, hvilket han ogsaa gjorde.
Da jeg var kommen et Stykke ind i Tjorden forvandede
jeg en Klip, som førtes af Capt Jo Mack fra Tromsø
Capitulen forfalte, at han havde sendt sine Folk op

indtil alle vare døde. Af Journalen kan jeg ikke se hvilken
Liggdom de ere døde af. Den højeste Kildegrad havde været
31 Grader, og varieret til 0 Grad, og 1 Dag havde de haft 1 Varmegrad.
Da Graven var færdig sætte vi Liggene ned og lagde Bord over,
vi sang de os sammen og sang det første Vers af Psalmen
Hvor ved hvor vor jeg er min Ende; derefter gav jeg fjerde
Jaa Kæsteløse, og sang senere 1 Vers af samme Psalme, og
Graven blev tilkastet. Vi lod alle Studier staa aabne og
begav os derefter ombord Kl. 10 Aften. Torsdag den 19 Juni
skulde vi atter have været oppe i Huset og været søv
gott som vi Kende, samt medbringe de Afdøde's Jø, som
de med stor Omkæmpe her lagte i Sotke og mærket disse gott.
Løst Skov og Jagt drev Skibet for Ankret ind med
Land, hvorfor vi uopholdelig maatte begive os bort
og ankom til Adouest-Øy hvor jeg brugte tilkættelse. —
Capt. Mack, og Capt. Halvorsen tog hver sin Afte Kæft
af Journalen, jeg selv beholdt Originalen, for at den første
af os som fremkommer til Norge kan berette Om-
stændighederne nøjagtigt. Frede den 20de Juni var
Været fremdeles stigt og stormende, søv jeg blev liggende
den Dag. Vi stjød 4 Periødyr og nogle Stigle. Lørdag den
21 Juni var Været lige stormende, Koldt og svært søv vi
brøgte at Klode os fra søv for højeste Vindherdag
5 Periødyr blev stjød den Dag. Søndag den 22 Juni
Været det samme, omkring Kl. 11 Formiddag drøbke
jeg en frogtig stor Pøse, men stjød jeg meget gott
da jeg har lovt mit Gebor at Kynde. Mandag den
23 Juni, ingen Væforandring. Nu indre vist over, at
jeg ikke taler noget om min Benfangst; men charoagen
er den, at Landet ligger belagt med Is og Sne lige til

Såen, så det ikke er muligt at finde et eneste Bæm, og ikke
troer jeg at finde Nogen fra 14 dage endnu. Her er mange
Laugetparløber fremkomme, som ligger hver i sin Horn, hvor
hver troer bedst om sin Plads for Laugetens Skyld; men den
Vordfeilde Hvidfiok har endnu ikke ladet sig see hele
Sjforden igjennem, og heller ikke troer jeg der har været
nogen Lauget Nord eller Syd fra Skibet her.

Tirsdag den 24 Juni Veiret lidt bedre; men ikke så godt at
jeg kan reise over til Mitterhuk, 2 Bændijs blev skidt af mig.

Onsdag den 25 Juni Veiret saaligt godt, jeg lod Lampen ginge
op for at gaa over til Mitterhuk; men da jeg kom fra Gjorden
blev det Storm, og jeg maatte begive mig ind til Kol-Bog
hvor jeg har mit Bøjeri og meget Kyd som konger der
ligesom jeg nu har meget liggende i Løge Klar til Bøjering
Lørend vi kom ind til Kol-Bog, lod jeg Stjemanden
og 2^{den} Masketen reise iland med Baaden for at finde
Gaisog, da jeg var kommen tilankers, så jeg 2 delige
Bændijs ligge i Land og således sig ret godt, og mindst med
ufred. Jeg gik strax iland; men da jeg kom den så
vor blev de mig vaer og tog tilbens af alle Krofter, jeg
forfulgte dem omkring 1/2 Mil; men blev mig iuimelig
at komme dem fra Skidlangde. Jeg maatte overgive mig,
især da jeg vidste at jeg jagede dem imod Stjemanden
og Masketen som ogsaa havde Gevør med, jeg begav mig
hen til mit Bøjeri og hvilede mig lidt, og ved at see
den Sei hvor jeg var kommen fra, såer jeg Stjemanden
og Masketen med hver sin Bæm fra Natten, og dette
var omkring 1 Time efter jeg havde forladt Sjorden, det
var de samme Sj som jeg jagede efter. De var meget
fordriet for Lauget, da de ingen Sj havde fundet.

Vi reiste da ombord og tog os lidt Trokost, istjendst Klottken
var normere Midday. Liden reiste jeg og Stjemanden i Boaden
for at se rundt om i Tjoren for et see om der fandtes
Been, so den dag bejndte den lange forvandede Lj, at
for see det første Hvidfiskebeen ombord i Elida, jeg
lod min Traume søkke for Vandet, som jeg har lodet
bigge ombord, den er rigtig nok meget stjov i Bjegningen,
men den er god og tok beover meget, og gaar Kuro 9 Tom
mer i Vandet, hvilket man anses fordelagtigt, da her
er lang Udgründ. den dag og den følgende vare vi be-
stjoflige med Beecians Lj, og jeg soukter du vilde have
leed din Hie fuld dersom du havde seet os ga
for Strandbredden for at samme Been, jeg for min deel
hadde saa ondt i min Bjg af de mangfoldige Bjegninger
at jeg önskede Beene til Blotberg; men jeg maatte opholde
Modet fra de övrige, saa det gik ikke an for mig at over-
give mig først; Beene kom godt ombord, og vi havde
vel seulet omkringly 4000de flere fandtes ikke her.
Fredag den 27de Juni lod jeg dampen atter gjöre op for
at reise over til Mitterhult; men maatte atter vende
tilbage formedels Storm. ~~Onsd~~ Lördag den 28de Juni
proberte jeg atter fra, da det var mig meget om at
gjöre at komme hen i Huset fra Mitterhult, for Vindien
hadde da staaet aabne i over otte Dage, og jeg frjghede for
at de kunde staa sig istjktter i den öreste Storm. Lj tog
mig først en Tour hen til de Ger som jeg for har ondt
at have besjft for at finde Liden og Lj. denne Gang var
Ljkten mig bedre, jeg kom vistelig iland fra de beitevste
Ger og fandt cirka 400 Lj og 22 Marker ureiset Liden, og
saa stjöd jeg 13 deilige Ederfjgle, saa min Fangst den
Lj var meget god.

Liden fortsatte jeg til Mitterhuk hvor jeg ankom Klotten & Løn
og fandt at Alt stod vel til, der havde ikke været Folk
og af Bønderne i Kirkegården var kun 2 islykter. Vores
første Arbejde var, at rejse et meget fint kvadratisk
Kors paa de afdøde Grav med (Indskriktionen). Her under
hviler Hoved af 15 Mand som døde her paa Mitterhuk
i Foraaret 1873. Fred med eders Hø. Dette Kors var
arbejdet og malet ombord hos mig, og jeg har maalt
Indskriktionen med samme Bogstaver som jeg her har
anført den med. Der skulde ialt være 14 Mand, men jeg fandt
ikke finde mere end 15. Af Journalen sees det at den 19^{de}
Januar 1873 døde 2 Mand paa 1 Dag, men om deres Begrav-
else nævnes Intet. Af en Bøg fandt jeg hvori Alt var
indført som de havde berigtiget sig af, saavel Madvarer
som Kloder, der fandt jeg at være opskrevet nogle Bord
og Spiser, som den 20de Januar var bringt til Lykkesten, dog
har jeg i Gjornen at disse 2 Mand maaske være begravet
af sine Kamerater, og har ogsaa idag ved nære Unders-
søgelser fundet Graven. Vi gik nu i Arbejde med
at gøre rent i Huset, Kældere ind Alt det gamle Træ
som tilhørte de afdøde, og ordnede saa godt som jeg
formaaede, Alt Træ og Lokke som tilhørte de Afdøde og
som var mestet saaledes at jeg fra Havnensport kan
sænde hvor det Bøg jeg med mig; men du kan tro det
Kældere er stor Kustrommel, vi maatte over Elve som Fæn-
laa paa, der dæmpede vi i, alt som oftest lige under Løvet
saa vi var gjennevaade for vi kom ombord. Alle Vinduer
og Døre blev godt tillukket, og jeg sagde Mitterhuk Farvel
og ønskede at jeg aldrig maatte see saadant Lys mere.
Da vi var Kommen vel ombord blev Rejsen ogsaa

forløst til Kol-Baj hvor jeg ankom Søndagsmorgen
den 29 Juni og brugte tilankers. Jeg blev den Dag liggende
skille da Chubet var at gøre. Mandag den 30 Juni var
Vindet saaledes godt, jeg stjød den Dag 2 deilige Bæverdyr
og har jeg for min Deel drøbt 6 Skjpper. Jeg har ganske
glemt at slette Dig for dit Gorkomme Brev af 28 Mai
som jeg modtog her fra Skitobergen med en fra
Hammersfisk Kommune Sagt. Det var deilig at
modtage et Brev her, og især fra Dig min Hjerkes
Hjere Dina, du kan ikke tro hvor glad jeg blev derfor
sønt at få Brev fra Skitobergen, det er vistnok ukendt,
og derfor saa gladeligt at Brev. Brevene faar jeg nok
ikke Brüg for i har. Tirsdag den 1de Juli havde jeg ikke
andret at foretage mig end at plukke de Stjgle jeg har
stjød, og blev siddende dermed hele Dagen. Jeg fik stjer
til en rosten rosen Hovedspide, og som du ved
har jeg daerligt i under Hovedet, hvorfor jeg søjede
sammen 2 Dreiels Haanddyge, og stoppede Gjorn
deri, men har jeg en deilig mig Spide at kvile mit
gamle Hoved fra. Af din har jeg faet en liden
Hovedspide til min Antikon, det er noksaa fornøiligt
at have plukket den selv af Stjglene. —

^{Prøde}
Torsdag den 2 Juli affik jeg fra Kolbaj, og sagde min
Bøjeskjtte Taroel, den har gjort mig god Skjtte, jeg har
ialt røjet 120 Skjpper. Klodden 9 om Formiddagen ankom jeg
til Adwundt-Baj, her var saen gaam bork fra Krauden, sa
jeg her fandt endel Bæver. Tirsdag den 3de Juli affik jeg fra
Adwundt-Baj til Buiselven for at saen ~~alle~~ Bæver. Her fra
Buiselven er fisket mest af Hvidfisk; men Søndrag graver Bæver
med 3 a 4 Fod med i Græsset for hvor Vinter, saa at her faar
ikke mere end fra de andre Steder. Vi havde endel torv =

me
Fredag
Kan
dit
bir
Dag
sont
falde
jeg
de
Lover
ibla
sæ
ma
skro
17
st
for
og
jeg
er
fa
ik
bor
gl
hoo
Klo
her
sig
her
53

men Tude at lozge op her, altan bliver ingen Bemsamling idag.
Fredag den 4de Juli vinden Nordvest, Baa og Kold saa man
kan friggte for at Komme ind fra Sotkek, Fisksbergen er i
det heletaget et Sted hvor Kuis Udskid af Menneskelofter
kor Komme. Sig for min deel kan ikke indholde dette Land.
Idag har vi ogsaa laaset fra Komme Tude, det gaar saa lang-
samt da vi naar ligge saa langt fra Land, saa Torselen
faldet hvoortlig, og siden skal de rulle langt op fra Land.
- jeg maat tilstaa at mine Folk er mere end taalmodig
de siger Tirket, men arbeider troelig hele Dagen.

Lovordag den 5 Juli vinden Nordvest med saa Tunge og Stund
iblandt, Kold som en Onsdag. Idag har vi plukket
sammen de Been som fandtes her, hvilket ikke vare
mange. Sig for min deel har sat inde i hele Dage og
skrevet Afskrift af den Journal, som er holden af de
17 Mand som dode fra Bitterhit, og som jeg agter
at selge til en eller anden Redaction til Indkoff
for de afdode Enker og Born. Sondag den 6 Juli idag ikke
og smaat Nordvestlig, men Kold. Klottken 6 Morgen afgik
jeg fra Buiselven, og var inde fra Kicila som ogsaa
er Taugetplade for at finde Been; men da her ingen
fandtes foresatte jeg ijdover, at gaa nordover viske jeg
ikke Kunde hjelpe for der gaar Tuce og To meget senere
kort fra Strandbredden. Og af alle ombord var meget
glad at vi igjen skulde komme os vort Kjere Ljd
hvor man i det mindste kan vente lidt mildere.
Klotten 7 om Aftningen ankom jeg til Bell-Lund,
her har voret fisket meget, og min Tour hertil komde
sig ogsaa meget godt her laa mange Been, ligesaa laa
her et Taugetmandsket fra Tromsø, som havde fisket
53 Kvindfisk iaar. Disse Folk var de første som havde

faakt Stæck fraa Spitsbergen isaar. Jeg gik iland og talte med
Skibperen om et og andet, deriblandt jippede jeg ogsaa min Glæde
over, at her fandtes saa mange Been, han svarede mig kort
at her fandtes jo endel som ikke koste ham til, det
ovrige lagde han Beslag paa, da han i 3 ~~maa~~ ~~sædvan~~ Aar
havde fisket her, og havde haft meget Arbeide med at hale
den Afpakkede Stæck lang op fraa Strandbredden. Jeg kændte
naturligvis ikke søtte mig imod hans Tiendonsøct, men
jeg forlangte Detet af ham. Endelig brød han ind, at
det ikke var nødvendigt at giøve saa rige Folk Noget,
især da de som fattige Folk havde Lyst iet Arbeide
derfra, jeg fandt at Manden havde Ret, men jeg bød
ham ikke nogen Bekaling, jeg tog ham med mig ombord
gav ham brød at Drikke og Spiise, for derud at faa
ham i godt Humeur; men han var ikke god at drille.

Mandag den 7 Juli Klodden 6 om Morgenen gik Falcken
i Arbeide med at bringe Been ombord, det gik godt
lydel Klodden 6 om Efteringen da Skibperen stoppede
og mente at Beesten var haus. Jeg bød ham 10 Spd
om han vilde tillade mig at plukke op de gamle Been
som fandtes; men hans Forlangende var 50 Spd
mod at hans Folk skulde hjælpe at samle den
sammen, saukt at jeg skulde faa den rige Stæck med,
jeg bød ham 40 Spd, men han var ubevogelig. Jeg slog til
for 50 mod at hans Folk skulde plukke sammen
Fisken den følgende Dag ligesaa at tage ind Sudvoldene
baade af de nye og gamle. Tirsdag den 8 Juli tog jeg
en Tour med Skibet længere ind i Fjorden hvor der
forige Aar var fisket 150 Stæck, og som jeg var vis paa
at finde; men min Tour denne Gang var ikke meget
lønneude, jeg fandt kun 13 Stæck, Beesten var

undergravet af Sne og saa ikke Spor til. Jeg blev liggende
den Dag da her laa en Betjend af mig fra Kalesiend
en Brodersøn af Toldbetjend Toming, han havde lovt her
i 6 Uger, men ikke haft sin Nødt inde formedels Sejag.
Onsdag den 9 Juli reiste jeg tilboje, og ved min Ankombst
til Aedet hvor Benene laa, saa jeg at Alt ligger i ro, de
havde nemlig haft Tiste igaar, saa at de ikke kunde
arbejde med Benene. Vi bejendte strax at føre ombord
det som var købt, og som kunde lade sig haandtere, men
der var et rasende Fædreng fra Land, saa vi havde
stor Møie for at lade skoen. Den Dag blev ikke meget
gjordt. Torødag den 10 Juli var det noeten iimueligt
at lade formedels Fædreng. Nu var der ogsaa et Støpde
som vilde jofpe mig, og det var, at der hvor Stæken
laa fra Land, stod Nøken ret indenfor, og da
jeg havde bestemt mig til at lagge ~~Stæken~~ Skibet saa
nær Stranden som muligt, og hinc Stæken fra Stranden
igjennem Vandet og ombord med mit Dampfipil,
men da Nøken stod mig i Veien, maatte jeg lagge
Skibet lige til Nøkevozzen i 15 Stod Vand, og fra denne
Maade foregik Arbeidet. Der blev anbragt 2 firkte
Paller. (Taug) naar den ene gik ombord med Tist, gik
den ledige iland, saa at Arbeidet gik saalig fort.
Men hvilket Trineri, vi vilde aldeles forjaa af Lygt,
de Tiste for forige har ligtet saa rasende, at vi
vilde noeten opgive alt Arbeide, men saalunge Tolken
sag kunde jeg Intet sige. Alt Tyd og Beer. samt
andet Trineri kom ombord, jeg tænkte som saa, Pkederich
er engang inderrettet om, at her findes saadant Mæs
af Beer, og troor ligeaa at der ingen Hændring er for
at finde dem, tage dem ombord, og at føre dem over til

Norge, derfor har jeg lovet ved mig selv, at indholde hvad
det skulde være, for at ikke Noget skal tro at jeg er saa pind
at jeg ikke vil arbejde dermed. Der kommer nu fire Slags
Beer med mig fra Spitsbergen, som vi med stor Suksess
har indsamlet; men Gud ved hvad vi vil gøre igeen for
dem, jeg troer nok, at der ikke oftere bliver sendt Læseskrifter
til Spitsbergen for at samle Beer. Dette Arbejde i Bell-Sund
gjorde mig bade lei og bled af Sværm, og kun er det at drive
Noget som man med Sandhed kan sige gaar lykkelig
Fredag den 11 Juli, om Eftermiddagen afgik jeg fra Bell-Sund
med Biskammelen at anløbe Hornsund hvor der efter
sigende skulde befindes en megen Hvalbeer. Efter Be-
synningen skulde jeg have været i Hornsund Lørdagsmorgen
Klokken 4^{1/2}; men foruheldets tyk Taage indkom jeg først
Klokken 8 om Morgenen. Det første jeg gjorde var at kikke efter
Beer, og fik ogsaa se en Meenge af de omtalte Hvalbeer.
Vi spiste først Torskost, siden begav vi os alle Mand iland
baade Maasken og Iskofolk, fra den højeste Offiser til den
laveste Kullensjer. Da vi kom op der hvor Beeren laa
blev jeg istand som forstent, jeg vidste ikke hvad jeg
skulde gøre. Beeren var vist 100 eller ganske, som man
kan souke sig hvor indtøst de maatte være, foruden enkelte
Steder hvor de var aldeles raadne. Skimmelsten var en Colossal
at 10 Mand som vi var iland ikke kunde lette dem.
Vi læst et par Traenlodninger med Hvalbeer, som var
lidt Raadtillygere; men dette forsløg ikke meget
vi maatte ogsaa probere fra de colossale Bøstbeen; men
jeg soukte ogsaa for, at dersom vi nu lagde saa meget Arbejde
fra disse Beer, og vi Intet skulde gøre for dem i Norge
for Grund af, at de vare saa gamle, jeg var bled og uderbeidet
og Kastede mig forbailet ned i Gruset og bad til Gud at han

vilde sige mig hvad jeg gjorde rettest i. Jeg blev liggende i den
Skilling indtil Traumen kom tilbage fra Skibet, jeg reiste mig op
og opmuntrede Folkene til at vi skulde forberede fra de store Bæde
Vi tog lange ^{2 stæng} Bæder, som blev gjort færdig fra Bædet vi spændte
da i af et Mast, morskloordig nok, jeg fandt mine Skotter
forurenet, lige som ogsaa Folkene, og vi fik et Bæd til Bæden
siden holdt vi fra til Klodden 8^{1/2} om Afteningen da vi
havde færdig 9 Skotter ombord. Jeg kan ikke beskrive hvor godt
jeg var, ogsaa Aftenmaaltidet begav jeg mig tilkøies, som
jeg høilig tiltrouede, da jeg havde været oppe hele den foregaa-
ende Nat formedels Tøge. Sunday den 13 Juli sov jeg til
Klodden 10 om Torsmiddagen. Klodden 12 Middag begyndte det at
størne fra Nordøst, og jeg ligger med fra Sydvest Landet, oppe
imider det nordre Land ligger de colossale Jæfjorde, hvor der
fra langt Vand, er en Torden og Brag af Jæfjorden som
stjorter i Vandet. Da Bæden fristede fik jeg hele Pommers
fra mig, og Klodden 6 om Afteningen maatte jeg gøre Lempen
op og gaa længere ind i Havnen, for at ikke Jæm skulde
skrive mig op fra Land. Tønt sig blot, Jæfjorden staa
i Bæden fra 8 a 9 Tørne Vand, er det ikke grueligt at være
i Slottet med sødanne Krabater. Jeg havde en tontet
at begynde Pommersligningen igen i Morgen, men nu er Havnen
aldelig opblottet med Is, saa vi med Nød, neppe kan gaa
fjorde vest Vand til Skibet. Monday 14 Juli idag saame
Veir, jeg har nu besluttet at søtte Coiersen til Morgen, det for gaa
hvordan det vil, det kan ikke rigtig at ligge her hele den
morn og ingen Ting for derfor. Klodden 10 om Aftenen fik jeg, 7
Klodden 6 Aften fræsede jeg Sjædsen for en stjern Bæde af
Tob Nord Ost, alle Sæl blev tilkøiet, og det var ikke frit at
Glide havde et for Skibetkrofter mere end almindelig

da him mærkede det ber hjemover. Tirsdag den 15 Juli
gik det ogsaa fint, Klokken 6 om aftenen Berent
Eiland, en Ge som ligger midt imellem Spitzbergen
og Norge. Onsdagsaften den 16 Klokken 10 ~~at~~ fik vi vist Gyde
Norge at see, det var ligesom vi var kommen i en anden
Verden, Vinden blæste saa varm og deilig at den sætte
baade Fod og Legeme i fornyet Kraft. Klokken 12 Mid-
nat sendte Solen sine veltige Stråler ind over vort
Agereskib, Toord lød det høie Joldbetændelse gamle Norge,
for hver Gang Skibet sæt op og ned for Solen saa det ud
som Norge vilde sende sine Velkomenskrik til sin for-
sættede Gæst. Klokken 2 om Morgenen den 17 Juli fik jeg Land-
Kending, og Klokken 8 om Aftenen lød Glæde tilankers i Havnens
Havn. Jeg modtog strax det Gyde Brev, og til min store
Glæde erfarede at I alle var vel ved Haltheden den
Tid. Min Befragter Herr Konsul Berger tog g. u. g. g. g.
insof mig, vi skulde først drikke et Glas Tokvin forud
vi begyndte at tale om Tornekvingen. Han fandt sig i
alt, og sagde, at det gjorde ham ingen Ting at opandre
et for 1000 Spd for at faa vort den Klamsel han saa
længe havde gaaet med om den Morgende Breen der faldt
fra Spitzbergen, men var der froberet, og saa var den
Løgen slukket, jeg for min Del vilde hellere have baard
en saadan Klamsel et for Maanedes og saa haft de
2000 i Lønnen. Idag blev intet indrettet, jeg telegraferede
til Møder og til Løken, jeg havde ogsaa sendt mig et
Velkomsmen Telegram tilbage for min Gyde Maje
men him er vist kommen saa længe ind i Tugle-
sagen at den vilde Maanden er vist overflødig for det
forste. Idag Tirsdag 18 har jeg læst indet af Berent,

En tragedie
i ismarken.

Da Anders Larsen
og hans feller fant
likene av 18 mann
på Svalbard.

En kjekk og staut gammel mann, tømmermann Anders Larsen, fylte forleden 80 år. I et fødselsdagsintervju med denne trauste arbeidskar, som ennå er frisk og rørig, forteller han bl. a. om en uhyggelig opplevelse han hadde på Svalbard i mai for 58 år siden, da han som tømmermann fulgte med jakten „Skjoldmøen“ og dampbåten „Etida“, som sammen skulde til Svalbard etter hvitfisk. Samtidig skulde ekspedisjonen se etter to andre ekspedisjoner på i alt 18 mann som ikke var vendt hjem igjen, og som man derfor trodde var innefrosset i en bukt i den innerste del av Isfjorden.

— Etter 1½ times marsj kom vi til et telt, forteller Larsen. Vi løftet på en presenning som lå utbredt inne i teltet, og under den lå likene av 4 mann. Så forstod vi hvad som var hendt. Bortenfor teltet stod en hytte som var reist av en østerriksk ekspedisjon. Vi fikk døren op og kjente en stram liklukt innefra. I den halvmerke gangen innover i hytten stod det geværer på hver side med en

pakning og et brev bundet fast med hyssing og forsynt med eiermannens navn og hjemsted. Vi lukket så op en dør til venstre. Der lå en mann på en benk ved peisen, han var død. Vi antok at han var den siste overlevende, og at han hadde levd til slutten av april. Det var tre senger i rummet. Den ene var tom, i hver av de andre lå liket av en mann. En dør på den andre siden av gangen var låst. Vi brøt den op og her møtte vi det samme triste syn — 11 senger. På kommoden lå loggboken og skibsjournalen.

Vi tendte op varme og røkete ut liklukten. Så undersøkte vi hytten omhyggelig. Det så ut som om ekspedisjonen hadde skutt to rensdyr og en isbjørn, for det fantes ennå kjøtt nedsaltet i tønner. Vi bestemte oss for å begrave alle i en fellesgrav som vi kastet op nordenfor hytten. Vi bar de døde ut i sengerne og satte dem ved siden av hverandre i graven. Så la vi bord og presenninger over, for jord var det jo ikke meget av der i ismarken. Jeg spikret sammen et enkelt trekors som vi satte på graven. På det malte vi årstall og navnene på dem som lå begravet. Så hadde vi ikke annet enn å reise tilbake til våre skuter.

Loddbøkene og journalene tok skipperne vare på. Disse bøkene fortalte at ekspedisjonen var frosset inne nord på Svalbard. Mennene drog så over til en svensk overvintringsekspedisjon, men formodentlig var det ikke proviant nok til så mange, og så blev de enige om å søke tilbake til hyttene ved Isfjorden. Skibshunden som fulgte med, overlevde dem. Da den ikke lenger fant noget mat, drog den iveri på egen hånd og fant frem til den svenske ekspedisjon. Det er en rørende historie for sig. Vekten i tønne på det svenske fartøi fikk en dag se noget levende beveget sig på isen

Han tok det på lang avstand for å være en selhund, men fant også det litt besynderlig. To mann med skytevåben blev sendt avsted mot dyret for å undersøke det nærmere. Den ene av mennene la an for å fyre, men i det samme reiste dyret sig på bakbenene. Og da så de det var en hund. Den var

helt utmattet og jamret sig så det var en ynke å høre på. Det var den eneste som overlevde vinterens lidelser i snemarken, den kom som det tause vidne, den stumme overbringer av det siste budskap fra de forulykkede.